

večkrat skopati in ovce ostriči. — Konca tega meseca vrženi prasci se puščajo za pleme; svinje se po veliki vročini ne smejo ven goniti in se morajo večkrat kopati kar jim zlo koristi. Mladi peteli se morajo vkopiti in gosem večje perje izpipati.

Na polju in senokošah. Kesni lan in vodena repa se mora sejati; zeljine sadike, če so ktere izostale, se morajo posaditi; sladko korenje in krompir se mora okopati; prahu tretjokrat preorati. Seno se pokosi in na senokoše taki voda napelja.

V vrtilih in sadovnjakih. Drevesa se naj cepijo in in okulirajo in sicer na izhodnih in večernih straneh dreves; prestavljena drevesa se naj marljivo zalivajo; žive plote obreži. Sparga se od Janževega na sme dalje več rezati; vse se na vrtu mora marljivo okopati in pleti in gosenice in drug mrčes pobirati.

V vinogradih in kmeljniki. Dokler trs cvete se ga ne smeš doteknoti, ko pa je ocvet se začne vezanje in druga kop. Hmelj se mora k drogom napeljavati in okapati.

V ribnikih. Karpji in lini mečejo ikre. Iz žlemaštih ribnikov se mora žlema izvoziti.

Pri ulujaku. Rojenje se mora dobro opazovati in roji loviti.

Log in lov. Drevesnice dobro varovati, brestovo seme nabirati; če je kaj posekanega drevja zaostalo, se mora odstraniti, paziti na šumni požar. — Ptice roparice in mlade race strelaj, zanjke nastavi.

Jame in jezi po vinogradih.

(Konec.)

Kar se tiče zemlje, ktero voda v doline splavi in vinograde ali grabice zorje zlasti peščene, pomaga sledeče več ali manj. Treba je dostojne jame pri koncih ali krajih pa tudi po sredi meje in sepov narediti, da ne leti naravnoč voda z zemljo vred v doline in grape, ki naj imajo jeze više ali nižje, kakor grabice dopustijo. Ja celo to je koristno če se po takih krajih, kder se o vsakem dežju zemlja odplavi, da se pri krajih sepov jezi napravijo, ki naj so za toliko nižji od sepov kolikor bližnje grabice trsi zahtevajo, da ne bodo zapaljeni, in le toliko nasipani, kolikor visokost trsa potrebuje, kadar se kaka ploha vlije. Kder so pa kake jarčkaste duike, naj se sepi više nadelajo kakor dolgost trt dopušča, in dobro vtrdijo, da jih voda ne pretрга, pri krajih pa tudi jezi naredijo toliko nižji, da voda preobilna čez jez odteka, zemlja pa pred sepom ostaja; kar spet veliko pripomore, da bo nanošene zemlje blizo za nasipavanje sepa prihodnjič.

Vemo, da je navada železna srajca, in da se živina veliko poprej privadi nove šege, le človek je taka trma, zabutana buča, da ji je sila težko razumno kaj dopovedati, in ga prepričati česa boljšega. Tak človek bo vedno drugde vzrok iskal, na primer bo trdil: Tu mora biti nova grabica, tam sep ali mejca; misli pa na travo v svoj prid ali lahkeje delo, da le jemu koristi, še vesel bi bil, če bi s koso po vinogradu travo kositi mogel! — Sicer verje, da voda navzdol teče a ne navzgor; če pa marsiktere grabice pogledaš, boš zapazil, da nekteri težaki tako grabice ali jarke iztrebijo, da bi po njihovem delu na breg morala svoji tek vzeti! Zakaj neki delavec samo gleda, da si nog ne zine, kako je pa za njim in pred, je že preumetno, tega ne vidi in si ne ve zračuniti; zadost, da si misli: Saj služim, kaj mi je za drugo mar; jutrej je spet dan. — O vest in um kde pa sta?! —

Zato jame po mejicah in jezi pri sepih, kder je namreč naj bolj nadujena mejica ali sep, so prekorodne koristi ali haska, da voda zemlje ne odnese v doline in grape, in je o potrebi pri rokah brez drage nositve.

Jančar.

Dopisi.

Od Drave blizo Središča. V nedeljo 31. t. m. pripeljal se je slavni pevski zbor čitalnice ljutomerske v Središče. — Že dalje od trga so zastave prihajajočim svoj pozdrav visoko v zraku razvijale. Pri prvi hiši bil je krasen slavalok z naslovom „živili ljutomerski rodoljubi“ napravljen, pri katerem je bilo veliko tržanov na čelu občinski odbor z županom zbranih.

Ko se pripeljejo pevci, in drugi možaki, začeli so možnarji svoje delati, da se je zemlja tresla, ko stopi gospod Davorin Čulek naprej ter jih z izvrstnim nagovorom v imenu trga pozdravi, kteremu se za bratovski sprejem predsednik ljutomerske čitalnice gospod dr. Ploj zahvali, ter so živio in slava klici doneli, da je listje z dreves kapalo. Po tem se vzdignemo in se po malem pomikamo na kolodvor, kajti tam je bilo za veselico izbrano lepo pripravljeno mesto. Že od dalječ so nam zastave migljale; ko pridemo na omenjeni kraj, začeli so nam pevci svoje mile pesmice prepevati, po kterih se je zmirom ploskanje in „živili“ čulo.

Med petjem so sledile zdravica zdravici ni govoru, pri kterih so skoz možnarji pritrkovali, posebno iskreno in navdušeno so gospodje dr. Zarnik, Davorin Čulek in Ognje-slav Moharič govorili, tako da so „gross teuč“ nemškutarji pod milim nebom v pričo vseh nasočih prisekali „Slovenci“ postati.

Po polnoči smo prijeli od rodoljuba in častnega uda ljutomerske čitalnice gospod d. Kočevarja iz Celja po hitropisu pozdrav, kteri se je zbranemu ljudstvu prečital, in kteremu je od vseh strani živio zadonelo; ob enem se po istem potu zahvala odpošlje.

Tako dolgo smo se radovali, da nam je že skoraj svetilo solnce in z navdušenimi srci smo se ločili drug od drugega.

Posebno pa moram še enkrat presrečno hvalo izreči vam dragim Središkim tržanom na čelu pa našemu izvrstnemu županu gosp. Dečku.

Od sv. Križa pri Ljutomeru, 24. maja 1868.

Da se žalost in veselje zmirom verstite, te resnice smo se sopet prepričali. Ker ravno, ko nam je narava spomladanski svet v vsi svoji lepoti pred oči stavila, in ko nam časniki nazaajajo, s kakim veseljem in sijajnostjo da je 16. den te-kočega meseca obhajal brateni narod česki, smo imeli mi tukaj prebiti dve žalostinki.

Prva nas je doletela, ko nam je „Gospodar“ naznanil, kako trpka osoda da je zadela vsled rasodbe c. k. okrožne sodnije celjske, moža ki se tako poganja za blagor svojih rojakov.*)

Prosili bi dotične gospode, da bi ne preslišavali glasa zastopnikov naših, še manje pa da bi je preganjali, vslušite naše prošnje, izpolnite nam naše želje, dajte nam kar imajo sosedje in sodržavljeni naši, po tem ne bo nikdo nikoga kake krivice, ali krivega postopanja dolžil in v miru i spravi bomo vkuper živeli, ako bomo po besedi Jih veličanstva presvitlega vladarja in očeta našega, noseči enake butare, imeli tudi enake pravice.

Naše narodne učenjake pa prosimo, le marljivo nas podučite, in delajte za nas na vse strani, kar ne bo koristilo samo nam, ampak tudi vam, ker kaj bi hasnilo državi, ako bi imela cela krdeča učenjakov kmetijstvo pa bi hiralo; — samo od učenosti se ja ne da živeti — in menim da ravno tako rakovo bi šlo, ako bi kmet še se toliko trudil in vbijal, vladarji jegovi pa bi hodili, te ga vodili po krivih potih, delajmo tedaj drug za drugega in vsem bo nam dobro.

Kakor strela z jasnega, je nas zadela druga; ker prvega majnika se razlega po fari glas g. K., kaplan so nas zapustili; res je sicer, da so preuzvišeni vladika odšedšega nadomestili z vrednim naslednikom pa — človek je že taka stvar, da tega, kdor se mu enkrat priljubi, težko pozabi, posebno britka je ločitve ura.

Razun da so bili odšelnik ves vnet v svojem duhovskem poslu, imamo se jim tudi zahvaliti, da so nam našo na smrt bolno farno bukvarnico sopet k življenju obudili, ker v kratkem tem času, kar so pri nas bili, se je lepo razevela, upamo, da bo krepko nepredovala, ker kakor slšimo, bo dobila spet sposobnega voditelja.

Da jim je bilo v resnici za naše podučenje mar, kaže tudi to, da bo po njih prizadetju, družba sv. Mohorja čez šestdeset udov štela iz križevske fare, pred njih prihodom pa nobenega ne, koliko pač zmore en sam, ako se resno in od prave strani dela poprime.

Izrekamo tedaj tukaj blagemu gospodu prisrečno zahvalo, za nauke, ki so nam jih dajali in trud, ki so si ga zarad nas prizadjali; — daj jim, o Gospod še mnogo, mnogo let delati v vinogradu tvojem, daj si jim nabrati veliko biserov za rajno krono — spominjajte se nas, — mi ne bomo pozabili na vas. — Več kmetov. F. H. B. S. I. K.

*) Prav srčno se zahvalujemo za vaše sočutje.

Politični ogled.

Iz državnega zbora. (Proračun za leto 1868. Dalje.) Pri VIII. pogl. se je brez besedovanja dovolilo finančnemu ministerstvu za osrednje vodstvo 852.028 gld., finančna deželna vodstva, davkarsko opravilo in nadgleda 2,597.229 gld., skupno kameralno plačevalnico in deželne glavne blagajnice 267.404 gld., finančno stražo 3,151.400 gld., za davkarske urade 2,409.760 gld., finančne prokurature 250.279 gld., kataraster 617.500 gld., rudarske učilnice 34.900 gld., podporo deželnim zakladom 484.110 gld., podporo obrtniškim podjetjem 1,586.000 gld., posojilo zemljiščino-odveznim zakladom 2,695.700 gld., pokojnini civilne oprave 8,613.000 gld., stroški za pobiranje in opravilo neposrednega davka 48.220 gld., zavžitnine 2,311.345 gld., stroške za pobiranje in opravilo cola po kratkem besedovanju 4,108.313 gld., stroški za opravilo soli 3,630.700 gld., tobaka 17,592.218 gld., kolekov 265.782 gld., davščino od pravnih opravil 309.507 gld. Pri 21. oddelku tega poglavja (stroški za opravilo loterije) se pobija loterija, ktera v ustavni državi ne bi bila. Dovolilo se ji 9,642.572 gld., za puciranje 40.130 gld., stroške državnih posestev 4,375.713 gld., državnih posestev 4,375.713 gld., državnih fabrik 1,169.256 gld., za rudarstvo 10,987.001 gld., peneznih zadev 159.609 gld. — Kupčijskemu ministerstvu se dovolilo v IX. pogl. za vzhodno-azijsko ekspedicijo 250.000 gld., za osrednje vodstvo 325.000 gld., zdravstveno službo v lukah in na morju 2,170.000 gld., za stroške poštnine 7,310.000 gld. in brzojavnih naprav 2,600.000 gld. V X. poglavju se je dovolilo kmetijskemu ministerstvu 616.000 gld. Pri XI. pogl. za pravosodno ministerstvo se je dovolilo 9,021.784 gld., v XII. pogl. (računska protipazba) se dovolilo 227.000 gld. XIII. se je odložil. V XIV. poglavju se je dovolilo za stroške skupnih zadev 76,250.033 gld. in v XV. pogl. 3,724.698 gld. za stroške, o katerih se še ne ve ali so skupni, ali cis- ali translajtanski.

Brambovska postava se je v ministerskem svetovalstvu pod cesarjevem predsedništvom sprejela. Postavo je potrdilo tudi ogersko ministerstvo. V 113 seji se je potrdila postava o kovanju novega drobiža in vničenju dozdnajnih šestice.

Ogerska goraja zbornica deželnega zbora je kupčijsko pogodbo s colnim društvom prijala.

Colni parlament v Berlinu se je sopet razšel. Pruska vlada si prizadeva južnim poslancem vse pokazati, kar bi jih vtegnolo mikati samo svobode ne.

V nekem francoskem okraju so kmetje zlomili nekoliko farovžev in topli župnike, ker mislijo, da bodo dobili duhovniki spet prejšnjo oblast, ter se jim spet davala desetina.

Iz Rima se piše: Sveti oče so dovolili ameriškemu škofom na njihovo prošnjo, da smejo na svoje stroške poslati 1000 prostovoljcev v Rim, če jih bodo tudi kasneje izdrževali.

Angleška vlada se je trudila doseči, da bi bilo vse občno razoroženje, našla je vendar pri tem mnogo važnih over in težav.

V Tesini na Bosenskem punt zmirom bolj in bolj narašča. Vse ljudstvo se vdeležuje upora in se pripravlja odbiti silo s silo. Mahomedanci in krščani pomagajo v tem drug drugemu.

Černogorski knez je izročil gospodarstvo deželnega denarstva v roke senatove, sebi je pridržal 6000 zlatov dohodka.

„Rusk. Inval.“ piše, da se je Rusija odpovedala svoje konservativne politike in da si šteje v svojo nalogo, postaviti se na čelo po krvi in duhu jej sorodnih plemen, in da jim v njihovih silah ne bo odrekla svoje pomoči. — Pravi se, da je upor tudi na otoku Malti. Otočani bi se radi znebili angleške vlade.

Novičar.

Temeljni kamenj, ki so bili poslani v Prago iz različnih imenitnih krajev iz Česke, Moravske in Šleske za česko gledališče, bodo tako vzdani, da se bodo tudi lahko kesnej videli, ko bo gledališče že gotovo. Vsaki teh kamenov ima s zlatimi črkami napisan kraj, iz kterega je poslan.

Saksonsko kraljestvo ima zdaj 307 gospodarskih društev, v kterih se nahaja 16.555 članov. Koliko pa se jih nahaja na celem Slovenskem?

26. maja ko so se oznanile nove verske postave, je na Dunaju bila prepovedana vsaka demonstracija, zatoraj ni bilo niti razsvetljenja niti baklade niti so spregli konjev itd. V drugih mestih p. v. Bernu pa je bilo celo nasprotno povelje in zatorej je tudi bilo vse mesto razsvetljeno in množina veselje. — Po povelju se tedaj od veselja vriska in po povelju se od veselja molči! Čudne prikazni to!! —

Krajnska kmetijska družba, ki je že prej ministra kmetijstva prosila za to naj pripomore, da še ostane dalje živinska sol na prodajo, se je tudi obrnela do sl. zbornice gosposke, naj na prid živinoreji in kmetijstvu sklene da ostane živinska sol, ali če to ne gre, da se cena kubinske soli zniža tako, da se bo cent dobil po 3, ali k večjemu po 4 gld., da bode tako tudi manj premožnim kmetovalcem mogoče dajati soli živini, ki se je zdaj že privadila.

V okolici Trebuški v kantonu črnomeljskem je 10. maja toča polje in vinograde skoro popolnoma vničila. Škoda se je cenila, da se nesrečnim gospodarjem davek odpiše.

Srbski knez je pustil razdeliti 1000 zlatov in srbska vlada 1500 zlatov med stradajoče Hercogovince. Kaj pa je storil Turk? nič!

Slovenske gledališčne igre v Ljubljani. Deželni odbor v Ljubljani je prepustil spet tamošno gledališče g. Zöllnerju na jedno leto ali vendar samo s to pogodbo, da mora g. podvzetnik vsaki mesec enkrat prepustiti gledališče deželnemu odboru, da bode moglo igrati ljubljansko slovensko dramatično društvo tudi slovenske gledališčne igre; za to prepuščenje dobi g. Z. polovico čistih dohodkov od vsakega igranja. Obleko, muziko in druge potrebne stvari pa prepusti g. Z. društvu zastoj.

Dve važni novici smo četeli v zadnjem „Slov. Glasniku“; prvo prav veselo to, da ima namreč letos družba sv. Mohorja že 10.458 družbenikov in da je samo letos novih pristopilo 3372. 10.458 istisov družbenih bukev se bode tedaj letos razposlalo med slovenski narod in si bo pridobilo morda še trikrat toliko braveev, da bo posejalo v njih srea seme lepih nauk in koristnih znanosti. Kolikor nas je razveselila ta prva vesela novica, toliko nas je spet pobila druga prav žalostna, namreč ta, da je precastiti g. vrednik „Slovenskega Glasnika“ g. A. Janežič naznanil, da je prisiljen ustaviti izdavanje svojega izvrstnega časnika. Slovenci! podpirajmo materialno in duševno, kolikor nam je mogoče, ta časnik, ki je celemu našemu narodu v veliko čast in korist!

Iz Prage se piše, da je ljudski zbor gosposka prepovedala, ki bi imel biti prihodnjo nedeljo pri bregu Bezik.

Tržna cena

pretekli teden.

	V Varaždinu		V Mariboru		V Celju		V Ptuj	
	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.
Pšenice vagan (drevenka)	5 20	5 70	6 20	5 50				
Rži	3 40	3 75	4 10	3 80				
Ječmena	3 —	3 25	3 80	—				
Ovsa	1 60	2 —	2 20	—				
Turšice (kuruze) vagan	3 —	3 35	3 80	3 20				
Ajde	3 —	2 —	3 50	2 80				
Prosa	3 —	3 10	3 30	2 —				
Krompirja	1 60	1 30	1 30	1 —				
Govedine funt	— 22	— 24	— 24	— 25				
Teletine	— 22	— 26	— 22	— 24				
Svinjetine črstve funt	— 28	— 26	— 24	— 25				
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	11 —	—	8 —	10 —				
„ 18" „ „ „	—	5 30	—	—				
„ 36" mehkih „ „	7 —	—	5 50	7 —				
„ 18" „ „ „	—	3 55	—	—				
Oglenja iz trdega lesa vagan	— 80	— 60	— 50	— 50				
„ „ mehkega „ „	— 60	— 50	— 50	— 40				
Sena cent	1 60	1 20	1 —	1 5				
Slame cent v šopah	1 20	1 —	— 65	— 90				
„ „ za steljo	1 —	— 60	— 50	— 60				
Slanine (špeha) cent	40 —	35 —	40 —	40 —				
Jajec, šest za	— 10	— 8	— 10	— 8				

Cesarski zlat velja 5 fl. 55 kr. a. v.

Ažijo srebra 114.50.

Narodno drž. posojilo 62.60.

Loterijske srečke.

V Trstu 27. maja 1868: **24 56 46 28 62**

Prihodnje srečkanje je 10. junija 1868.